

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавр
(назва освітнього ступеню)

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
(шифр і назва спеціальності)

Освітнього ступеня «бакалавр»

(Шифр за ОПІ ПП 1.3)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
(нове найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: О. І. Антонова, к. б. н., доцент

Програма затверджена на засіданні кафедри здоров'я людини та фізичної культури

Протокол від 29 серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри здоров'я людини та фізичної культури

_____ (підпис) (О. І. Антонова)
(прізвище та ініціали)

Обговорено та рекомендовано до видання методичною комісією КрНУ

за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(шифр і назва спеціальності)

Протокол від 29 серпня 2019 року № 1

Голова _____ (О. І. Антонова)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Основи фізичної реабілітації» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засоби фізичної реабілітації для осіб різних вікових груп та різних нозологічних захворювань.

Міждисциплінарні зв'язки: базується на вивченні студентами анатомії та фізіології людини, медичної біології, біохімії, патофізіології, гігієни та екології й інтегрується з цими дисциплінами; забезпечує послідовність та взаємозв'язок з внутрішньою медициною, травматологією і ортопедією, неврологією, педіатрією та ін. предметами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосування знань з фізичної реабілітації в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності. Курс має суцільно професійну спрямованість.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Загальні основи фізичної реабілітації.
2. Реабілітаційні програми і методики при нервових захворюваннях.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Основи фізичної реабілітації» є формування у студентів цілісного уявлення про наукові відомості, що стосуються теоретичних і методологічних основ раціонального застосування засобів фізичної реабілітації й інших фізичних факторів для успішного відновлення здоров'я і працездатності людини після перенесених захворювань.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи фізичної реабілітації» є сформувані у студентів систему знань про планування заходів і застосування методів фізичної реабілітації хворих на стаціонарному, поліклінічному та санаторному етапах при захворюваннях, травмах, після хірургічних втручань.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- про фізичну реабілітацію як комплекс різноманітних засобів, спрямованих на відновлення функціональних та морфологічних можливостей організму людини;
- різні методи та засоби фізичної реабілітації;
- типові засоби складання реабілітаційних програм.

вміти:

- вільно користуватися поняттями, що розкривають суть предмета «Основи фізичної реабілітації»;
- володіти практичними навичками проведення комплексу фізичної реабілітації;
- складати індивідуальні реабілітаційні програми.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 1188 годин / 33 кредита ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи фізичної реабілітації.

Тема 1. Загальні основи фізичної реабілітації. Лікувальна фізична культура в системі фізичної реабілітації.

Тема 2. Основи лікувального масажу.

Тема 3. Загальна характеристика фізіотерапії як метода відновлення працездатності і фізичної реабілітації. Класифікація та механізми дії фізичних чинників.

Тема 4. Загальна характеристика нетрадиційних методів фізичної реабілітації. Історія та обґрунтування їх використання в відновних цілях.

Тема 5. Реабілітаційний діагноз та реабілітаційні програми. Правила їх складання.

Тема 6. Класифікація реабілітаційних апаратів та устаткування.

Тема 7. Фізіологічна дія на організм людини в процесі застосування апаратів різного призначення.

Тема 8. Сучасні методологічні підходи в організації процесу фізичної реабілітації.

Тема 9. Фізична терапія, ерготерапія – сучасні напрямки фізичної реабілітації.

Змістовий модуль 2. Реабілітаційні програми і методики при нервових захворюваннях.

Тема 10. Вступ. Основні принципи реабілітації неврологічних хворих.

Тема 11. Клініко-фізіологічне обґрунтування використання методів та засобів фізичної реабілітації при нервових захворюваннях.

Тема 12. Фізична реабілітація хворих на остеохондроз хребта. Попереково-крижовий радикуліт.

Тема 13. Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах центральної нервової системи. Загальна клінічна характеристика інсультів. Реабілітаційні програми.

Тема 14. Фізична реабілітація при травмах головного мозку. Реабілітаційні програми.

Тема 15. Фізична реабілітація при травмах спинного мозку. Загальна характеристика. Реабілітаційні програми.

Тема 16. Фізична реабілітація при дитячому церебральному паралічі. Загальна характеристика. Комплексні реабілітаційні програми.

3. Рекомендована література

1. Агаджанян Н. А. Адаптация и резервы организма / Н. А. Агаджанян. – М. : Физкультура и спорт, 1983. – 127 с.

2. Антонова О.І. Реабілітаційні технології / О. І. Антонова. – Кременчук: Видавничий відділ КрНУ, 2015. – 170 с.
  3. Лечебная физическая культура: Справочник / Под ред. В.А. Епифанова.-2-е изд. перераб. и доп. – М.: Медицина, 2001. – 592 с.
  4. Лечебная физкультура в системе медицинской реабилитации: Руководство для врачей / Под ред. А.Ф. Каптелина, И.П. Лебедевой. – М.: Медицина, 1995. – 400 с.
  5. Лікувальна фізична культура. Підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.П. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. – 234 с. – (Б-ка студента-медика).
  6. Лікувальна фізкультура при внутрішніх хворобах: Практикум / О.О. Ликов, Л.П. Середенко, Н.О. Добровольська. – Донецьк: Дон. держ. мед. ун-т, 2002. – 163 с.
  7. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи: навчальний посібник / О.К. Марченко. – Київ: Олімпійська література, 2006. – 196 с.
  8. Медицинская реабилитация в артрологии / В.Н. Сокрут, В.Н. Козаков, О.В. Синяченко и др. – Донецк: ООО «Лебедь», 2000. – 377 с.
  9. Медицинская реабилитация в терапии: Руководство для студентов и врачей / Под ред. В.Н. Сокрута и В.Н. Козакова. – Донецк: ОАО «Укр НТЭК», 2001. – 176 с.
  10. Мухін В.М. Фізична реабілітація. – Видання друге, перероблене та доповнене / В.М. Мухін – Київ: Олімпійська література, 2005. – 248 с.
  11. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В.В. Клапчука, О.С. Полянської. – Чернівці: Прут, 2006. – 208 с.
  12. Реабилитация кардиологических больных / Под ред. К. В. Лядова, В.Н. Преображенского. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2005. – 288 с.
  13. Шевцов А. Г. Сучасні міждисциплінарні підходи до етапної комплексної реабілітації дітей із церебральним паралічем / А. Г. Шевцов, Г. М. Хворова // Наук. часопис нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова (серія 19 «Корекційна педагогіка та спеціальна психологія»). – 2013. – № 23. – С. 281–285.
  14. Trabacca, A., Vespino, T., Di Liddo, A., & Russo, L. (2016). Multidisciplinary rehabilitation for patients with cerebral palsy: improving long-term care. *J. of Multidisciplinary Healthcare*, Vol. 9, 455–462.
  15. <http://www.kp.ru/guide/iergoterapija.html>
- 4. Форма підсумкового контролю успішності навчання:** дві письмові модульні роботи, два диф. заліка.
- 5. Засоби діагностики успішності навчання. Критерії оцінювання (у %)**
 Семестрова рейтингова оцінка розраховується, виходячи з критеріїв:
 – письмові модульні роботи 60% (у тому числі 15% на контроль СРС).
 – участь у практичних заняттях 30%.
 – самостійна робота (реферат) 10% .